

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821204742
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3821204742.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcov: 1/ O. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. V. XXX/X, G., 2/ S. T., nar. XX.X.XXXX, bytom J. V. XXX/X, Prievidza, obaja zast. JUDr. Katarínou Naster Dugasovou, advokátkou, so sídlom Hájnova 33, Ľubotice, proti žalovanému: 1/ I. J., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX/XX, K. E., zast. JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou, so sídlom Bakalárska 6, Prievidza a 2/ Wústenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 13. decembra 2022, č.k. 9C/41/2021-114, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. m e n í tak, že žalobcom p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100 % s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká v tom istom rozsahu povinnosť druhého zo žalovaných.

II. Žalobcom p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému 1/ a žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 8.000 eur a žalobkyni 2/ sumu 5.000 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká v tom istom rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom II. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali náhrady nemajetkovej ujmy od žalovaných (po 20.000 eur pre každého). Žalobu odôvodnili tým, že sú súrodenci a ich otec prišiel o život v dôsledku konania žalovaného 1/. Tým zasiahol do ich osobnostných práv. Žalovaný 2/ je poisťovňou.

3. Súd prvej inštancie po dokazovaní dospel k záveru o čiastočnej úspešnosti žaloby. Konštatoval, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov, čo odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Pritom považoval za nepochybné, že pre žalobcov bola smrť ich otca životne výrazným negatívnym zážitkom, nepriaznivým psychologickým činiteľom, ktorý najmä u žalobcu 1/ viedol k hlbokému a trvalému smútku. Závažnosť vzniknutej ujmy súd prvej inštancie u žalobcov nepokladal za rovnakú z dôvodu, že žalobca 1/ bol otcovi zverený po rozvoде a ich kontakty boli intenzívne, takmer každý týždeň. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca 1/ aj žalobkyňa 2/ majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výšku súd prvej inštancie ustálil sumou 8.000 eur žalobcovi 1/ a sumou 5.000 eur žalobkyni 2/. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

4. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Konštatoval, že žalobcovia boli úspešní len čiastočne a prevažný úspech v konaní mali žalovaní. Súd prvej inštancie však vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou, avšak vždy s prihliadnutím na zákonné kritéria závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv došlo. Z toho mal súd prvej inštancie za zrejmé, že žalobcovia nemohli vedieť, aká výška nemajetkovej ujmy im bude zo strany súdu priznaná. Preto súd prvej inštancie podľa § 257 CSP náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán sporu.

5. Proti výroku II. tohto rozsudku sa odvolali žalobcovia.

6. Namietali, že súd prvej inštancie uznal zásah do ich osobnostných práv. Nemali však možnosť vopred vedieť alebo predpokladať, akú sumu im súd prvej inštancie na základe uváženia prizná. V konaní tak boli plne úspešní, nakoľko boli úspešní v základe svojho nároku. Preto im súd prvej inštancie mal priznať nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Na podporu svojej argumentácie odkázali na nález Ústavného súdu SR zo dňa 12.12.2012, sp. zn. I. ÚS 463/2012-23. Preto žiadali odvolací súd o zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie vecí v časti náhrady trov konania na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, resp. o zmenu napadnutého rozsudku v časti náhrady trov konania tak, že im prizná plnú náhradu trov konania.

7. K odvolaniu žalobcov sa žalovaní nevyjadrili.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. je potrebné v zmysle § 388 zmeniť a žalobcom nárok na náhradu trov konania priznať.

9. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

10. Odvolací súd dáva odvolacím námietkam žalobcov za pravdu. V základe svojho nároku boli žalobcovia úspešní, keďže súd prvej inštancie konštatoval zásah do ich osobnostných práv, pričom výška závisela od úvahy súdu.

11. V takej situácii sa potom pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatnia závery nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 4.8.2021, sp. zn. I. ÚS 24/2021-44, na ktoré trefne žalobcovia v odvolaní upozornili. Ústavný súd SR v tomto náleze akcentoval záver, že v takejto situácii prináleží žalobcom plná náhrada trov konania; perom Ústavného súdu SR: „v súvislosti s posudzovaním procesného úspechu strán sporu v konaní, ktorého predmetom je nárok, ktorého dôvodnosť a výšku je možné len predvídať, pretože závisí od znaleckého posudku, resp. úvahy súdu, tak ako to bolo v prípade sťažovateľa, dáva ústavný súd do pozornosti právnou vedou i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo sa týka základu uplatneného nároku, a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (pozri aj II. ÚS 397/2020, II. 225/2020)“ (bod 28.). K totožným záverom dospel vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd SR, napr. v uznesení zo dňa 31.5.2012, sp. zn. 1 MCdo 13/2010.

12. Preto mal súd prvej inštancie žalobcom priznať plnú náhradu trov konania. Vzhľadom na to odvolací súd zmenil napadnutý výrok II. tak, že žalobcom priznal proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ako je uvedené vo výroku.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným, nakoľko boli v odvolacom konaní podľa zásady úspechu vo veci úspešní. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov prvoinštančného i odvolacieho konania bude rozhodovať súd prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).